

11. Гарбар Ж. В. Особливості формування депозитного портфелю банківських установ / Ж. В. Гарбар, І. В. Малахова. [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/ken-garbar-zhv-malyasova-iv-osoblivosti-formuvannya-depozitnogo-portfelyu-bankivskih-ustanov/>

Беликова Т.В., Хижняк О.С., Лубянникова В.В.

Харьковский национальный университет строительства и архитектуры

ФОРМИРОВАНИЕ И УПРАВЛЕНИЕ РЕСУРСНОЙ БАЗОЙ БАНКОВ И ЕЕ ВЛИЯНИЕ НА ЛИКВИДНОСТЬ БАНКОВСКОЙ СИСТЕМЫ

Аннотация

В статье проведен анализ современного состояния депозитной базы коммерческих банков и перспектив изменения ее структуры в будущем как основного источника ликвидности, а также определены основные причины ухудшения структуры одолженных средств как фактора влияния на ликвидность коммерческих банков. Проанализированы депозиты и кредиты резидентов по срокам. Проведен анализ объемов депозитов резидентов в национальной и иностранной валютах по срокам погашения. Исследованы тенденции изменения объемов депозитной базы в условиях экономического и политического кризиса и ее влияние на ликвидность банковской системы Украины. Выделены факторы обеспечения стабильности депозитной базы как фактора влияния на уровень ликвидности банковских учреждений.

Ключевые слова: банк, депозитная база, кредиты, ликвидность, нормативы ликвидности.

Belikova T.V., Khizhniak O.S., Lubiannykova V.V.

Kharkiv National University of Construction Engineering and Architecture

RESOURCE BASE OF BANKS FORMATION AND MANAGEMENT AND ITS' IMPACT ON THE BANKING SYSTEM LIQUIDITY

Summary

There has been analyzed the modern status of deposit base of commercial banks and prospects of their structure changing in the future as the main source of liquidity in this article, as well as basic reasons of borrowed funds structure deprecation as the factor of impact on commercial banks liquidity have been defined. Deposits and credits of residents by maturity have been analyzed. The amount of residents deposits in national and foreign currency by maturity has been analyzed. The tendencies of deposit base amount changing under condition of economic and political crisis and its' impact on banking system of Ukraine liquidity have been researched. The factors of providing stability of deposit base as the factor of impact on the level of banking institutions liquidity have been singled out.

Keywords: bank, deposit base, credits, liquidity, norms of liquidity.

УДК 332:330.3

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ДЕОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ

Балуєва О.В., Келембет О.С.

Донецький державний університет управління

У статті розглянута економічна та гуманітарна ситуація, яка склалася в Донецькій та Луганській областях, внаслідок збройного конфлікту. Запропоновані рекомендації щодо поновлення інфраструктури, поліпшення економічного стану, зміцнення соціальної стійкості на даних територіях. Проаналізовано вплив наслідків конфлікту на Донбасі на економіку регіону та країни в цілому. Наведена оцінка відновлення територій за економічним компонентом. Проаналізовані пріоритетні завдання з відновлення соціальної сфери.

Ключові слова: економічна криза, бюджетний дефіцит, інфляція, відновлення економіки та інфраструктури, внутрішньо переміщені особи, соціальна стійкість, соціальний захист.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Протести на Майдані стали найпотужнішим віддзеркаленням глибоко вкоріненого невдоволення системою, що сприймалася як

корумпована та безвідповідальна, мала слабкі інституції забезпечення верховенства права та суди, які не лише не були незалежними, але й не були здатними забезпечити рівноправність,

справедливість правосуддя або дотримання належної правової процедури та також вважалась глибоко корумпованою. Для тих, хто протестував на Майдані, наближення до стандартів Європейського Союзу асоціювалося з перспективою усунення цих глибоко вкорінених вад державного управління, котрі поглиблювалися протягом двох попередніх десятиліть і значною мірою підірвали стосунки між громадянами та державою. Незадоволення економічною та соціальною сферою стало очевидним у всіх регіонах України. Разом з тим, на тлі подій у 2014 році сприйняття регіональної ідентичності та розбіжностей між регіонами стали предметом маніпуляцій та використовувалися із політичною метою внутрішніми та зовнішніми сторонами, для підсилення поляризації «проукраїнських» та «проросійських» розповідей та розпалювання напруги [2; 4; 11].

Реальність, яка сьогодні склалася на Донбасі, без сумніву відобразилася на всіх сферах життя регіону. Наслідками військового конфлікту, який ще триває, стали дезурбанізація Донбасу, втрата населення, потужна економічна дестабілізація, системне руйнування житлового фонду та інфраструктури, втрата робочих місць, зниження доходів населення, загострення криміногенної ситуації та гуманітарна катастрофа. Тривалі бойові дії призвели до значних людських жертв, спустошили міста та села, стали причинами масових хвиль територіального переміщення населення, як внутрішнього, так і за кордони країни. Кількість внутрішньо переміщених осіб зростала практично рівномірно, крім стрибків в період ускладнення воєнних дій, а саме грудень 2014 – лютий 2015 рр., за цей період кількість ВПО зросла на 493902 осіб. Середньомісячна кількість осіб переміщених з зони проведення антитерористичної операції складає 10000 осіб.

Зазначимо, що за даними Мінсоцполітики та Управління ООН у справах біженців кількість осіб переміщених з зони проведення АТО в Україні за рік (жовтень 2014-жовтень 2015 року) зросла на 1 070 934 особи. Якщо аналізувати якісний склад серед переміщених осіб, що продемонстровано на рис. 1, то прийдемо до наступного: більше половини внутрішньо переміщених осіб – пенсіонери (59%), 13% – діти, 4% – люди з обмеженими фізичними можливостями та 24% – працездатні особи, окремо визначимо і гендерну особливість ВПО: 66% внутрішньо переміщених осіб – жінки [3; 5].

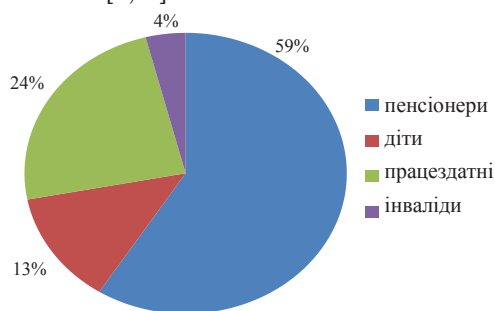

Рис. 1. Структура внутрішньо переміщених осіб, %

В Донецькій та Луганській областях 24 міста обласного значення опинилися на непідконтрольній території, а 36 населених пунктів – в безпосередній близькості від лінії розмежування або знахо-

дяться в «сірій» зоні, на непідконтрольних територіях Донбасу залишилися 3,3 мільйони людей.

За оцінками Держкомстату за минулий рік чисельність населення Донбасу (без врахування зони проведення АТО) зменшилась на 66 тис. осіб: на 47,2 тисяч осіб за рахунок природного скорочення і на 18,8 тисяч – за рахунок міграційного скорочення. При цьому найбільші людські втрати і руйнування промислових та інфраструктурних об'єктів зазнали міські поселення [3].

Очевидно, що показники скорочення чисельності населення регіону не відображають реальних людських втрат через недооблік померлих на місцях, реєстрацій смертей в місцях внутрішнього переміщення, а також безконтрольного потоку зовнішньої міграції, у тому числі – незворотної.

За оцінками ООН, загальна кількість внутрішньо переміщених осіб станом на серпень 2015 року перебільшила 1,4 млн осіб, притулок на території інших країн отримали 388,8 тисяч осіб, ще 732 тисячі українців шукають інші форми законного перебування на території інших держав [2; 4]. Ситуація, яка склалася на Донбасі, катастрофічна не тільки с економічної точки зору. Негайного вирішення потребує низка соціальних питань для недопущення гуманітарної катастрофи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Необхідність відновлення економіки на деокупованих територіях та соціально-економічні проблеми, пов'язані із конфліктом на Донбасі, обговорюються постійно та вже тривалий час залишаються предметом наукових дискусій.

Серед наукових розробок зазначеного спрямування варто виокреслити праці О.Й. Пасхавера, Ю.С. Рогозян, О.В. Балусової, І.О. Араkelової, О.В. Панькової, І.А. Войналович, М.О. Кривої, Л.В. Щетініна та інші.

Проте безсумнівними і вкрай необхідними є подальші дослідження даної проблематики. Тому **мета статті** полягає в аналізі ситуації, яка склалася на Сході України та у формуванні прагматичного та логічного набору рекомендацій з розв'язання нагальних пріоритетних питань, пов'язаних із відновленням критично важливих об'єктів інфраструктури та послуг, поліпшенням економічного стану та зміцненням соціальної стійкості і розбудови миру.

Викладення основного матеріалу. Після здобуття незалежності країна пережила значний економічний спад. У 1990-их роках стрімко зросло безробіття, а новий клас олігархів узяв фактично під свій контроль державне майно, підтримуючи тим самим прозорість і результативність урядування. У 2000 році розпочалося оздоровлення економіки, але її стан знов погіршився у зв'язку з глобальною рецесією 2008 року. Наприкінці 2014 року загрозливих масштабів стала набувати фінансова криза, пов'язана з економічним спадом внаслідок конфлікту в поєднанні зі стрімким знеціненням національної валюти, зростанням інфляції та скороченням золотовалютних резервів, що призвело до бюджетного дефіциту та значною мірою підірвало платоспроможність банківської системи. Наприкінці 2014 року інфляція в річному вираженні становила близько 20%; реальні доходи домогосподарств зменшилися приблизно на 5%, а національна валюта суттєво послабилася [8].

Таблиця 1

Оцінка сукупних потреб у відновленні
(млн. дол. США)

Компонент відновлення	млн. дол. США	Компонент відновлення	млн. дол. США
Інфраструктура та соціальні послуги	1257,7	Економічне відновлення	135,5
Охорона здоров'я	184,2	Зайнятість	40,0
Освіта	9,7	Продуктивні сили та засоби існування	33,0
Соціальна допомога	329,4	Економічне планування на місцевому рівні	7,5
Енергетика	78,9	МСП та приватний сектор	30,0
Транспорт	558,2	Фінансові послуги	25,0
Водопостачання та водовідведення	40,1	Соціальна стійкість, розбудова миру	126,8
Довкілля	30,0		
Громадські будівлі та житло	27,2		
Разом 1520,0			

За оцінками експертів, від 30 до 60% господарської діяльності в Україні припадає на тіньовий сектор. Ця діяльність не висвітлюється у звітності та не приносить надходжень від прямих податків. З одного боку, чимала частка цього тягаря лягає на населення внаслідок недофінансування соціальних програм і місцевих бюджетів, що призводить до падіння якості послуг та збільшення частки офіційних та неофіційних готівкових платежів у сферах охорони здоров'я та освіти. З другого боку, неформальний сектор є гнучким, і в ньому набагато легше створюються робочі місця та заробляються гроші (які, завдяки ефектові мультиплікатора, збільшують надходження від ПДВ), хоча зайнятість у ньому не забезпечує відповідного соціального захисту [11].

Частка ВВП Донбасу до початку збройного конфлікту у загальному обсязі складала 16 %, а частка українського експорту – 25 %, але після початку протистояння на Сході ці дані суттєво зменшилися. Торгівельні суперечки з Росією також мали негативний вплив на українську економіку, особливо на територіях, де історично зв'язки між цими країнами були тісними. Протягом того ж періоду, зареєстроване безробіття зросло з 7,7% до 9,3%, а отже неминуче зниження виробництва, розрив торговельних відносин з Росією, що є наслідком конфлікту, безперечно впливає не тільки на економіку регіону, а і на економіку країни в цілому.

Конфлікт 2014 року розпочався тоді, коли економіка Донбасу вже прийшла в занепад через тривалу системну неефективність та інституційні вади. У той час, коли відродження економічної активності та відновлення інфраструктури мають критичне значення для підвищення рівня добробуту населення та засобів до існування, повернення до ситуації, що передувала конфлікту, навряд чи буде раціональним рішенням. Замість відновлення виробничих секторів, які в минулому були діючими завдяки субсидіям, відновлення економіки та відбудову інфраструктури слід здійснювати на основі нового бачення економічних перетворень і розвитку регіону [6].

Загальні потреби за компонентом економічного відновлення оцінюються на рівні 135,5 млн. дол. США (табл. 1) [11]. Торговельні суперечки з Росією, пов'язаними з конфліктом, мали суттєві економічні наслідки для Донбасу. В перші 11 місяців 2014 року експорт із Донецької області скоротився майже на 30% і на 43% в Луганській області, порівняно з аналогічним періодом минулого року. Географічне розташування Донецької і Луганської областей на східному кордоні, обумовлювало тісні економічні відносини з Росією. У січні-вересні 2014 р. експорт продукції металургійної галузі до Росії знизився на 28%, порівняно з аналогічним періодом попереднього року, при чому частка експорту до Росії зменшилась до 10% від загального обсягу експорту металургії з 14% у 2013р. Як наслідок прямого і непрямого впливу, обсяги діяльності малих та середніх підприємств (МСП) зменшилися на 80-90%, що призвело до такого самого відсотка втрачених робочих місць [2; 5]. Унаслідок цієї ситуації відбулися масштабна дезорганізація господарської діяльності, втрата робочих місць, а також погіршення макроекономічного середовища.

За таких умов необхідним є впровадження широкого підходу до відновлення економіки, аби знизити вразливість верств населення, що зазнало впливу конфлікту, та зміцнити соціальну стійкість. Даний підхід передбачає створення короткострокових можливостей для зайнятості, підвищення продуктивних спроможностей та розширення можливостей одержання засобів до існування, зміцнення економічного планування на місцях, стимулювання малого та середнього бізнесу й приватного сектора, а також сприяння наданню фінансових послуг. Ключову роль в усуненні прогалин, відновленні місцевої економіки та соціальної довіри має відігравати співробітництво між органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством та приватним сектором.

Загальні потреби на відновлення за компонентом соціальної стійкості, встановлення миру та громадської безпеки оцінюються на рівні 126,8 млн. дол. США. Соціальна економічна криза, що триває на Сході України, справила безпосередній та вкрай негативний вплив на соціальну стійкість, засоби до існування, громадську безпеку та повагу до верховенства права. Хоча соціальна фрагментація, упередження, розбіжності між регіонами та низький рівень довіри до місцевих органів влади та інших інститутів суспільства мали місце й до кризи, внаслідок конфлікту ці проблеми лише загострилися, особливо на Донбасі. У багатьох аспектах сам конфлікт та викликане ним переміщення населення Донецької та Луганської областей зробили ситуацію в Україні ще більш крихкою. Збільшення чисельності та зростання тривалості перебування переміщених осіб справляють значний тиск на місцеві ресурси, на надання послуг та систему врядування. Дедалі очевиднішими стають ознаки зростання напруженості між внутрішньо переміщеними особами (ВПО) та приймаючими громадами. Крім того, в умовах конфлікту правоохоронні органи, органи

безпеки та правосуддя не повною мірою готові забезпечувати дотримання прав і законності, врегульовувати суперечки та знижувати напругу, а також боротися зі злочинністю та насильством. Бойові дії, що тривають, зростання рівня насильства на місцевому рівні та дезінформація роблять свій внесок у поляризацію та поглиблення розбіжностей. Такий вплив є особливо гострим на тих територіях, де є високою частка ВПО порівняно з населенням приймаючої громади. Відновлення та зміцнення соціальної структури суспільства – і у межах Донбасу, і по всій Україні, – має критичне значення для забезпечення ефективного та сталого відновлення. За відсутності зусиль, спрямованих на примирення та розбудову миру, зберігатиметься ризик відновлення конфлікту, що поставить під загрозу інвестиції в об'єкти інфраструктури, послуги та економічне відновлення. До пріоритетних завдань у цій сфері слід віднести встановлення миру, зміцнення стійкості переміщених груп населення та приймаючих громад, поліпшення захисту груп населення, що зазнали впливу конфлікту, та сприяння примиренню, встановленню миру, безпеці громадян і доступів до правосуддя [2; 4; 11].

Попри всю важливість реагування на місцевому рівні існують певні чинники зовнішнього характеру, які також визначають перспективи постраждалих від конфлікту територій. Основними зовнішніми чинниками є відновлення миру та безпеки громадян, забезпечення гнучкості валютного курсу та водночас стримування інфляції, а також здійснення раціональних заходів у бюджетно-фінансовій сфері на всіх рівнях державного управління. Не всі ці чинники є під контролем, але більшість із них визначаються державною політикою, яка (в разі її успішності) могла б зміцнити функціонування місцевої влади в східних регіонах та сприяти соціально-економічному відновленню регіону. Це, у свою чергу, могло б закласти підвалини для сталого відновлення економіки, розбудови миру та тривалого зростання через формування середовища, в якому стане можливим фінансування відбудови інфраструктури в умовах відсутності ризику відновлення конфлікту та руйнувань [9].

Несприятливі наслідки пошкоджень, заподіяних конфліктом, непропорційно великим тягарем лягли на плечі малозабезпечених домогосподарств, переміщених осіб, а також інших вразливих та постраждалих від конфлікту груп населення. Відновлення критично важливих об'єктів інфраструктури та послуг є абсолютно необхідним для нормалізації ситуації в суспільстві та для стабілізації уражених кризою територій, і для створення необхідних умов для повернення та реінтеграції переміщених осіб. Ця потреба є особливо нагальною в таких секторах, як забезпечення житлом та надання критично важливих соціальних послуг (зокрема пенсій) та транспорт [10].

Продовження конфлікту у східній Україні та ймовірність того, що ситуація залишиться нестабільною та нестійкою протягом деякого часу, унеможливує в даний час розробку та впровадження всебічного плану відновлення у звичайному сенсі. Замість того, знадобиться досить гнучкий підхід із можливістю реагування до задоволення

потреб відновлення з метою врахування високої ймовірності, що впливи, потреби та можливості змінюватимуться та розвиватимуться з плином часу. Такий підхід зробить необхідним визначення пріоритетних заходів щодо відновлення на регулярній основі, які будуть упорядковані та впроваджені поряд із зусиллями щодо гуманітарного, політичного врегулювання та посилення безпеки.

Відповідно має формуватися фінансово-економічна політика України щодо відновлення позитивної динаміки соціально-економічного розвитку підконтрольних територій Донецької та Луганської областей. Першочерговими пріоритетами й заходами її реалізації вбачаються такі:

- формування об'єднаних територіальних громад відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05 лютого 2015 року № 157-VIII та прийняття місцевих бюджетів на 2016 рік відповідно до норм Бюджетного кодексу України, що сприятиме закріпленню адміністративних і фінансових повноважень та розбудові обґрунтованої системи бюджетних, інвестиційних та соціально-економічних стимулів для здійснення позитивних структурних зрушень на Донбасі;

- збільшення ресурсної бази місцевих бюджетів завдяки розширенню джерел надходжень;

- позбавлення окупованої території статусу своєрідної «офшорної зони»;

- виконання державою фінансових зобов'язань соціального спрямування;

- фінансове забезпечення відновлення інфраструктури. З огляду на складну ситуацію в державі, акумуляція необхідних фінансових ресурсів для зазначених цілей має відбуватися із залученням різноманітних інструментів державного, грантового, інвестиційного та проектного походження;

- залучення іноземних інвестицій для фінансування проектів відновлення та забезпечення сталого розвитку Донбасу;

- перерозподіл у межах регіону ресурсів місцевих бюджетів з метою фінансового забезпечення життєдіяльності та відновлювальних робіт на території конфлікту;

- використання міжнародного досвіду постконфліктного (повоєнного) відновлення.

Висновки і пропозиції. Отже, відновлення регіонів на сході, постраждалих від конфлікту, надає можливість зміцнення єдності країни. В той час, як негайну увагу слід приділити конкретним постконфліктним потребам на сході, потрібно також будувати мости між всіма частинами України. Надскладна фінансова ситуація, яка склалася в Україні, є першочерговою проблемою, яку потрібно вирішити передусім. Разом з тим, неспроможність вирішувати гуманітарні проблеми та проблеми розвитку, пов'язані з конфліктом, включаючи вказані вище, матиме серйозні наслідки стосовно зростання вразливості, втрати довіри до держави, та можливості поновлення гуманітарної кризи. В даній публікації сформовані деякі рекомендації з вирішення першочергових питань відновлення інфраструктури, економіки та соціальної сфери на деокупованих територіях, але залишається потреба конкретизації заходів щодо реалізації даної програми, що задає проблематику для подальших досліджень.

Список літератури:

1. Аналітичний цент «CEDOS» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cedos.org.ua/uk/categories/migration/forced-migrationand-internally-displaced-person>
2. Відновлення головних державних функцій у негайних наслідках конфлікту: ключові питання та пріоритети. ООН/СБ (2014). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2015_01/20150202_SG_AnnualReport_2014_ukr.pdf](http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2015_01/20150202_SG_AnnualReport_2014_ukr.pdf)
3. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//ukrstat.org/en/operative/operative2014/zd/oet/oet_u/oet1114_u.htm](http://ukrstat.org/en/operative/operative2014/zd/oet/oet_u/oet1114_u.htm)
4. Доповідь Комісара ООН з прав людини «Про становище у галузі прав людини в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/12%20HRMMU%20Report%20ES%20UA.pdf](http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/12%20HRMMU%20Report%20ES%20UA.pdf)
5. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>
6. Панькова О. В. Концептуальні підходи до соціальної політики України за умов нестабільності / О. В. Панькова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://konceptualni_pidkhodi_do_socialnoji_politiki_ukrajini_za_umov_nestabilnosti/5-1-0-30
7. Пасхавер А. Й. Кем быть? / А. Й. Пасхавер [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://c-e-d.info/img/pdf/pashaver%20book%2005-05-2014.pdf>
8. Прогноз Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//aub.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=11164&menu=22&Itemid=69](http://aub.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=11164&menu=22&Itemid=69)
9. Рогозян Ю. С. Фінансові механізми залучення грошових потоків для розв'язання проблем ВПО / Ю. С. Рогозян [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://finansovi_mekhanizmi_zaluchennja_groshovikh_potokiv_dlja_rozvjazannja_problem_vpo/5-1-0-52
10. Солодько А. Вироблення політики щодо внутрішньо переміщених осіб в Україні: [звіт] / А. Солодько, Т. Доронюк [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://diversipedia.org.ua/sites/default/files/sedos_policy_idps.pdf
11. Україна. Оцінка відновлення та розбудови миру. Аналіз впливу кризи та потреб на Східній Україні. Том 1. Зведений звіт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [//www.un.org.ua/images/RPA_V1_Ukr.pdf](http://www.un.org.ua/images/RPA_V1_Ukr.pdf)

Балуєва О.В., Келембет Е.С.

Донецкий государственный университет управления

НЕКОТОРЫЕ ВОПРОСЫ ВОССТАНОВЛЕНИЯ ДЕОКУПИРОВАННЫХ ТЕРРИТОРИЙ ДОНЕЦКОЙ И ЛУГАНСКОЙ ОБЛАСТЕЙ

Аннотация

В статье рассмотрена экономическая и гуманитарная ситуация, которая сложилась в Донецкой и Луганской областях, вследствие военного конфликта. Предложены рекомендации по восстановлению инфраструктуры, улучшению экономического состояния, укреплению социальной стойкости на этих территориях. Проанализировано влияние последствий конфликта на Донбассе на экономику региона и страну в целом. Приведена оценка восстановления территорий по экономическому компоненту. Проанализированы приоритетные задания восстановления социальной сферы.

Ключевые слова: экономический кризис, бюджетный дефицит, инфляция, восстановление экономики и инфраструктуры, внутренне перемещенные лица, социальная стойкость, социальная защита.

Balueva O.V., Kelembet O.S.

Donetsk State University of Management

SOME ISSUES OF THE RECOVERY OF THE DONETSK AND LUGANSK REGIONS' DE-OCCUPIED TERRITORIES

Summary

The article considers the economic and humanitarian situation in the Donetsk and Lugansk regions that developed due to military conflict. Recommendations on the rehabilitation of infrastructure, improved economic status, strengthening of social resilience in these areas have been given. The impact of the Donbas conflict consequences on the economy of the region and the country as a whole has been analyzed. The assessment of the recovery of the territories on the economic component has been given. The priorities of the restoration in the social sphere have been analyzed.

Keywords: economic crisis, budget deficiency, inflation, economic and infrastructure recovery, internally displaced persons, social stability, social security.